СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XL. Ч. 110. — Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 12-го травня 1932. — VOL. XL. No. 110. Jersey City, N. J., Thursday, May 12, 1932. — THREE CENTS.

ЗАХВАЛЮЄ ШВЕДСЬКУ СИСТЕМУ КОНТРОЛІ НАД ОБОРОТОМ АЛЬКОГОЛЕМ

ВАШИНҐТОН. — Джан М. Морґед, американський посол до Швеції, зізнавав перед сенатським підкомітетом про шведську систему Брета, яка контролює торговлю алькогольними напитками. Морґед поручав завести подібну систему в Америці й твердив, що вона допомагає виховувати в Швеції добрих горожан.

Морґед пропонував залишити 18 поправку для тих стейтів, які далі обстоюють прогибіцію, але крім того радив завести „20 поправку", яка узаконила би введення в життя систему Берета. Та система полягає на тій засаді, що „добрий горожанин може пити добрий напиток". Морґед казав, що Швед якщо сповнює чесно й совісно свої обовязки, себто сплачує правильно свої зобовязання, може пити легкі вина і пиво до схочу і може закупити кождого місяця 4 кварти горівки для себе і для родини.

Та це право перестає для нього істнувати, коли він не вивязується зі своїх матеріяльних зобовязань, себто не сплачує податків чи інших належитостей, або коли його придержать запитим. Книжка, говорив Морґед, у яку записується закупна алькоголю, є в Швеції заразом свідоцтвом доброго поведення і ознакою доброго горожанина. Коли хто не має такої книжки, то можна сподіватися, що з ним щось недобре.

ВИКИНУЛИ СТЕЙТОВОГО СЕНАТОРА ПРИ ПОМОЧІ ПОЛІСМЕНА.

НЮ ЙОРК. — Джана А. Гестінґса, стейтового сенатора, взяв у сильні обертаси Семюел Сібурі, котрий веде переслухання з боку стейтової леґіслятурної комісії. Гестінґсови закидують махінації при добуттю ріжних концесій для автобусової компанії „Еквітебл Ковч". Оті переслухання та допити так розярили Гестінґса, що він по однім допиті вхопив старого Сібурі за плечі й почав кричати „Ти, богузе, ти політичний вишумувачу (блекмейлер)". Треба було аж покликати полісмена, щоби викинув Гестінґса. Вкінці в справу вмішалися посли та сенатори і відсунули полісмена, заявляючи, що самі зроблять порядок.

СУХІ ПРОТИ МОКРОЇ ПРОПАҐАНДИ МАРКАМИ НА ЛИСТАХ.

НЮ ЙОРК. — Фред А. Віктор, суперінтендент „Ню Йорк Стейт Анті-Салун Ліґ", написав до президента Гувера листа, в якім звертає увагу, що мокрі видали марки з написом „Бий сухих" і розсилають їх по краю, наліплюючи на листи. Віктор каже, що мокрі хочуть у той спосіб зібрати $5,000,000 на боротьбу з прогибіцією. Він твердить далі, що такий заклик може довести до того, що мокрі зачнуть зневажати сухих палками. Ту справу піддано до розгляду і вирішення ґенеральному почтмайстрови.

РАДИТЬ, ЩОБИ СПЛАЧУВАТИ ДОВГИ СРІБЛОМ.

ВАШИНҐТОН. — Сенатор Гойден з Аризони обговорював з президентом сенатський проєкт, який дозволяє чужинецьким державам сплачувати Америці довги сріблом аж до 1 липня 1936 р. Отся резолюція уповажнює президента принимати сплату довгів у сріблі, рахуючи по одній і пів унції срібла за $1.

Кажуть, що на тім скористали би Злучені Держави і цілий світ, бо ціна срібла пішла би вгору.

СУХІ РЕПУБЛИКАНЦІ ТРАТЯТЬ ҐРУНТ ПІД НОГАМИ.

КОЛОМБОС (Огайо). — З правиборів видно, що побіджають при кандидатурі на сенаторів і ґовернорів кандидати, які заявилися за знесення прогибіції.

ЛЕЙДІ ЧЕСТВОД У ТУРИСТИЧНІЙ КАБІНІ.

НЮ ЙОРК. — Лейді Чествод, одна з найвизначніших фіґур англійської вищої кляси і жінка начального команданта англійської армії в Індії, прибула до Америки кораблем „Меджестик", займаючи туристичну кабіну. Мінімальна ціна за туристичну кабіну виносить на „Меджестику" $99, а мінімальна ціна в першій клясі $140. Коли її запитали, чому вона не їхала першою клясою, відповіла, що, на її думку, не треба видавати більше грошей, як потрібно. Каже, що приїхала сюди на короткий час, щоби відвідати сина, котрий працює в банку Морґана. А мешкати буде в домі американської міліонерки, місіс Корніліюс Вандербілт.

ЗАХЛАННІСТЬ БАНКИРІВ ДОВЕЛА ДО БАНКОВОГО КРАХУ.

НЮ ЙОРК. — Стейтовий банковий суперінтендент, Джозеф Бродерик, зізнає, що можна було виратувати „Бенк оф ди Юнайтед Стейтс" від краху, бо були інституції, які хотіли його перебрати, але директори жадали зависокі ціни за свої шери, а президент хотів забезпечити для свого сина ще й добру позицію в новій інституції. Це й спричинило остаточно крах банку.

КИНУЛИ БОМБУ В АМЕРИКАНСЬКИЙ КОНСУЛЯТ.

Невідомі злочинці кинули бомбу в американський консулят у Наґасакі (Японія). Бомба не була сильна, але заподіяла невелику пожежу. Консуль не думає, щоб це мало якесь політичне значіння.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНЦЕРТ У БЕРЛІНІ.

(УП) Дня 12. квітня відбувся в Берліні концерт відомої співачки п. М. Любарської. Підбір пісень українських, німецьких й італійських був надзвичайно вдатний. Численна публика нагородила п. Любарську, яка стало проживає в Берліні, рясними оплесками, а деякі з точок програми приходилось на бажання слухачів повторювати.

ПРИСУД СМЕРТИ У ЛЬВОВІ.

Перед судом присяглих у Львові відбувалася три дні розправа проти Михайла Мозола з Городка, якого обвинувачували в тому, що 19 квітня м. р. він у грабіжницьких цілях убив Файґу Сісман з Городка. Підсудний на розправі не признався до вини. Багато свідків на розправі обтяжували його. Судді присяглі 11 голосами потвердили питання в напрямі вбивства. На підставі такого вердикту трибунал засудив підсудного на кару смерти.

ТЕРПЕЦЬ УРВАВСЯ.

Пізно нічю вертався якийсь п. А. Краснодемський у Варшаві до дому. Задзвонив до брами раз, другий... Жде — сторож не виходить. У пересердю світ проклинає, а сторожа нема. Врешті, 6 година ранку, терпець урвався й Краснодембський кидається на браму всією силою і виважує з завіс двері. Надходить сторож, на якого він, сліпий з люти, кидається й давить. На гуркіт падаючої брами збігаються сусіди, ратують сторожа. Справа пішла до суду, де Краснодембського засудили на три тижні тюрми, відкладаючи виконання кари на два роки.

ЕРОТИЧНИЙ СКАНДАЛ.

У Познаню кількох старих панів у віці 50 до 70 літ уладили собі затишну кімнатку й приймали в ній нелітних дівчат від 12 до 14 літ. Усі дівчата походили з бідних родин. Ці виродки вже від довшого часу вели такі забави. Щойно одна дівчина, яку вони підступом заманили до мешкання й збезчестили, виявила все. Досі арештували двох старих „любків". Один з них, знаний у Познаню суспільний діяч, доставляв на ці бенкети вина. Мабуть заарештують ще інших трох-чотирох „спільників". Ця подія ще й тим цікава, що мешканці міста вважали всіх арештованих за святців.

ШАЙКА ЛИХВАРІВ ПІД КЛЮЧЕМ.

На зарядження прокуратури арештовано в Городенці цілу шайку жидівських лихварів, а навіть ходять вістки, що вона сягає і до деяких адвокатських канцелярій. Тому не дивота, що це викликало в адвокатських кругах помітне занепокоєння. Арештовані покищо перебувають в арештах городського суду в Городенці.

БОЛЬШЕВИКИ ВИСТРІЛЮЮТЬ УКРАЇНСЬКЕ НАСЕЛЕННЯ.

З Тягині (Бесарабія) телеґрафують до черновецького „Часу" під датою 25 березня: Большевики хочуть за всяку ціну евакувати села довкола Тирасполю. Вже два дні чути на румунськім боці гук гармат та скорострілів. Чути розпучливі зойки мученого населення.

На Україні представляється положення далеко гірше. Думають, що там вибухло повстання.

Голодні робітники напали на фабрику консерв коло Тирасполю й розібрали цілі склади консерв. Опісля підпалили цілу фабрику. Матеріяльна шкода дуже велика. Ця фабрика заосмотрювала харчами всі кооперативи між Одесою і Києвом.

ПРОВІНЦІОНАЛЬНУ ПОЛІЦІЮ СКАСОВАНО.

З днем 1. квітня домініяльна кінна поліція перебрала на себе всю поліційну службу в Алберті, Манітобі, Новій Скошії і Новім Бронсвику. Албертійська провінціональна поліція існувала 15 літ.

В СОЙМОВОМУ ГОТЕЛЮ У ВАРШАВІ ДОБРЕ ВМИРАТИ.

Львовянин, інж. Конрад Вилежинський, який перенісся до Варшави, отруївся ґазом у соймовому готелі. Причина самогубства — фінансові справи. Цікаве, що за рік це вже четверте самогубство в цьому готелю.

ТАЙНИЙ САЛЬОН ГРИ У ВАРШАВІ.

У Варшаві поліційна влада за останні тижні відкрила і зліквідувала 10 яскинь газардової гри. Недавно відкрила поліція новий, пишно влаштований сальон гри при головній вул. Маршалківській. Коли поліція ввійшла до сальону, застала при столі кілька осіб. Між ними був дідич Єржи Сошинські й купці Жиди. Поліція сконфіскувала дві рулети й кілька тисяч золотих.

ФРАНЦІЯ НЕ ДБАЄ ЗА СОЮЗНИКІВ.

В останньому часі оголосив „Журналь Офіціель" континґенти дерева, яке можна ввести до Франції, і показується, що вони найменші для Польщі, перед якою управилеєні навіть такі менше приязні або байдужі держави як Австрія, Німеччина, Фінляндія та Швеція.

Континґенти мяса, яке може експортувати Польща до Франції, найменші з усіх держав, а навіть супроти такої маленької держави, як Голяндія, виглядають дуже мізерно. Польщу нехтують та обмежують її експорт. Ось, для прикладу, скільки дозволили привезти до Франції за перше чвертьріча 1932 р.:

	з Голяндії:	з Польщі:
	сотнарів:	
баранини	6,200	1,500
воловини	1,304	250
вепровини	1,700	240
переробл. мяса	953	—
мясн. консерв	1,800	—

З того видно, що привіз з Польщі або зменшений, або здержаний зовсім. Таксамо дозволили Голяндії на ввіз 2,448 сотнарів масла, а Польщі заборонили його ввозити.

БУРЯ ЗРУЇНУВАЛА ВЯЗНИЦЮ.

Двацять пять трупів сторожів та вязнів відкопано зпід руїн вязниці Мyменсінґ, яка знаходиться в провінції Бенґаль (Індія). Вязницю зруйнувала страшна буря. Крім убитих є понад сто тяжко покалічених сторожів та вязнів. Користаючи з нагоди, 200 вязнів утекли на волю. Тепер їх шукає військо. В місті Алабад 13 осіб убито й більш як 120 покалічило каміння, яке в своєму вирі несла небувала буря.

ГОЛОД У НАДВІРНЯНСЬКИХ ГОРАХ.

Голод заглянув в наші села: Зелену, Пасічну й інші. Половина населення Зеленої ходить по долішних селах за прошеним хлібом. Заробітків нема, бо роботи в державнім промислі майже зовсім припинилися, свого збіжа й „ріпи" (бараболі) нема, а також нема виглядів на краще, бо комітет (спільний) у Надвірній орґанізується для несення помочі безробітним мешканцям міста, а голодуючі селяни всежтаки дальше від міста і не видно у місті їх нужди.

ЖЕРТВЕННІСТЬ СЕЛЯН.

Просвітне життя Надвірнянщини, хоч поволи, але певно йде вперед. Ось на 18 сільських громад, що належать до надвірнянського повіту, приступають до будови нових, або більших і кращих домів такі місцевости: Молодьків, Пнів, Стримба, Волосів, Камінне, Перерісль і Тарновиця Лісна. Як на нинішний важкий час — то явище дуже відрадне. Декотрі читальні, не маючи власних площ, мусіли купувати їх за великі гроші, а в Тарновиці Лісній не можна було навіть купити відповідної площі. Але, бажаючи за всяку ціну мати власну домівку, селяни Олекса і Марія Ментинські подарували на власність читальні півтора морґа поля, а в заміну за це читальня одержала відповідну будівельну площу в центрі села. Видно, що є ще в нас люди, які народню, загальну справу ставлять вище понад буденні клопоти й проминаючі крізи та дають ґарний примір, як ділом любити свій нарід.

НОВІ ОСТАНКИ РИМСЬКОЇ КУЛЬТУРИ.

В Римі при розкопках давного „форум" Юлія Цезаря у глибині 7 метрів натрапили на останки оригінального римського битого шляху. Там же натрапили на руїни, мабуть осідок трибуналу, в них знайдено уладження, які служили до огрівання горячою водою.

З ОБРАЗІВ СУЧАСНОГО ЛИХОЛІТТЯ.

„Союз Українок" у Рівному заснував у місті Корці 1-го січня 1930 року бібліотеку-читальню. За три тижні після того поліція її опечатала. Вживали заходів про відкриття, але надаремно: третій рік пішов, а вона стоїть опечатана.

ВОВКИ НА ВИЛЕНЩИНІ.

Внаслідок довготреваючої зими на терені Виленщини дальше лютують більші тічні вовків, які нападають на оселі і поривають худобу. Недавно підчас облави вбито кілька вовків. Внедовзі має відбутися велика облава при участи війська.

ЯПОНІЯ ПІСЛАЛА СВІЖІ ВІЙСЬКА В МАНДЖУРІЮ

БУДЕ ПРИЗНАЧЕНИЙ ВОЄННИЙ ДИКТАТОР У МАНДЖУРІЇ ТА НА КВАНТУНСЬКОМУ ПІВОСТРОВІ.

ТОКІО (Японія).—Воєнне міністерство заявило, що 14 піхотна дивізія, яка була на фронті в Шанґгаю тепер прибула до Манджурії. Дивізія ця має 24,000 мужа повної боєвої поготівлі. Міністерство заявляє, що бандитизм у Манджурії тепер так розрісся, що тих військ, які там знаходяться, не вистарчає. Цілком можливо, що Японії доведеться ще посилати свіжі війська в Манджурію.

Японські війська мають розпочати операції проти повстанців на півночі Манджурії, наближаючись до російського кордону. Командування запевнює, що воно не буде обсаджувати сибірсько-манджурського кордону. Боротьба з бандитизмом ускладнюється тим, що повстанські загони одержують інструкції від китайських ґенералів та мають допомогу також зовні. Наприклад, ґенерал Ма Чен Шен одержав від „невідомої" держави сім воєнних літаків і тепер плянує бомбардувати стацію Ціціќар.

Воєнне командування ґотується призначити японського диктатора для заряду всіми японськими концесіями, які є в Манджурії та на Квантунському півострові. До диктатора перейде вся цивільна та воєнна управа на цих концесіях. Цим способом воєнне міністерство сподівається заспокоїти Манджурію та привернути там скоро нормальне життя.

НЕ ПРИЗНАЮТЬ ШАНҐГАЙСЬКОГО МИРА.

ШАНҐГАЙ (Китай).—Китайські ґрупи та орґанізації, котрі не задоволені з теперішнього націоналістичного уряду, заявляють, що вони не признають мира з Японією, який підписав уряд. Ціла низка ріжних патріотичних, робітничих, політичних та інших орґанізацій оголосила відозву, в якій закликають Китайців далі продовжувати бойкот японського краму й виборів та взагалі уникати всякого контакту з Японцями.

Противники уряду хочуть китайсько-японське замирення в Шанґгаю використати як козир для внутрішньої боротьби з урядом. Аґітація проти цього мира зростає в міру того, як Японці забирають свої війська з Шанґгаю.

ЛЄБРІН СТАВ ПРЕЗИДЕНТОМ ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ (Франція). — Після того, як соціяліст Пенлєве відмовився кандидувати на уряд президента Франції, Лєбрін був вибраний президентом без особливих труднощів. Лєбрін одержав 633 голосів, а його противники 114.

Премієр Тарде подався до димісії з усім своїм урядом. Президент димісію приняв і доручив Тарде виконувати технічні обовязки міністрів зі своїм урядом до червня, коли збереться нова палата послів, в якій переважатимуть соціялісти. Тоді напевно стане премієром міністрів лідер соціялістів-радикалів, Еріо.

НАЦІОНАЛІСТИ РОБЛЯТЬ БУЧУ В ПАРЛЯМЕНТІ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Посол Штрасер напав в імени націоналістів-ґітлєрівців на міністра оборони, ґенерала Ґренера, за те, що він розвязав ґітлєрівську армію. Ґенерал Ґренер горячо відповів, що колиб не ґітлєрівські узброєні відділи, то в Німеччині вже давно був би спокій.

На це Штрасер почав домагатися від райхстаґу негайного вирішення, чи така особа, як ґенерал Ґренер, може залишитися на становищу міністра оборони. Предсідник райхстаґу покликав Штрасера до порядку. У відповідь на це піднялася така буча в парляменті зі сторони націоналістів, що довелося припинити засідання.

Звертає на себе увагу те, що в буджеті Німеччини нема нічого на сплачення репарацій. Міністер фінансів, Дітріх, заявив, що всім відомо тепер, що загальний економічно-фінансовий стан Німеччини тепер такий, що вона не може платити репарацій, тому й нема потреби вносити їх у буджет.

БОЛЬШЕВИКИ РОБЛЯТЬ „ПОЛЕКШІ" СЕЛЯНАМ.

МОСКВА (СССР). — Після того, як радянська влада дозволила селянам продавати на ринку „лишки" їх збіжа, яке лишиться після виконання селянами всіх збіжевих податків держави, тепер дозволено селянам також продавати свою худобу, коли буде в них „зайва" після виконання всіх плянів та приписів радянської влади щодо забезпечення держави худобою.

Цим способом большевики думають підняти інтерес селян до господарства. Місцева влада одержала катеґоричний наказ боротися зі спекулянтами та ріжними посередниками, що можуть наживатися на торговлі.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES; Three cents a copy		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграниці:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ФРАНЦУСЬКІ ВИБОРИ

Европа й Америка немало зацікавлені питанням, який вплив будуть мати недавні вибори до французького парляменту. Ці вибори виказали певний нахил наліво. Вони повалили центр, котрим проводили французькі націоналісти, та дали перевагу так званим соціялістам-радикалам. У Франції побідна партія приходить за кілька тижнів до правління, і вже з днем 1 червня там буде урядувати нове міністерство під проводом Еріота.

Який вплив буде мати ця переміна в державному проводі, цим цікавляться найбільше в Німеччині, головній противниці Франції, та в Польщі, головній прихильниці Франції. Ґазетні голоси в Польщі показують деяке занепокоєння. Поляки бояться, чи новий французький уряд не захоче покинути союз з Польщею. Цього Польща боїться вже від довшого часу. Потвердження своїх побоювань вона добачувала у французькій неохоті давати Польщі державні позички та в нехтуванню польських інтересів підчас недавньої афери з наддунайським союзом. Новий французький уряд, пишуть польські газети, може захоче зовсім покинути польський союз та видати Польщу в жертву Німеччині, себто пожертвувати польськими інтересами для заглаження Німеччини.

Хоч як тяжко говорити нині про будучі події в Европі, всетаки нема великої основи думати, що таке може статися. Мабуть німецькі ґазети краще розуміють ситуацію, коли вони пишуть, що від кабінету Еріота не можна ждати ніяких перемін у відношенню Франції до інших держав. Французька лівиця, кажуть німецькі газети, таксамо націоналістична, як отверті націоналісти. Франція може дещо перемінити тон або форму відношення до Німеччини, але по суті це буде тасама політика, якої держалися націоналісти зовсім отверто. Еріо не захоче плисти проти води, себто проти публичної опінії Франції.

Таксамо менше-більше розглядають ситуацію американські ґазети. Американці не люблять ні „радикалів" ні „соціялістів", але вони знають добре, що Еріотові соціялісти-радикали — ні соціялісти, ні радикали. Як видно з заяв Еріота підчас виборчої кампанії, він держиться давніх французьких думок щодо національної забезпеки та щодо воєнних довгів Німеччини.

Польські побоювання не мають реальної основи. Франція не покине своєї прислужниці. Польські побоювання мають значіння тільки як прояв польського почуття непевности завтра, польського почуття незабезпечення, польського страху за свою державу, нібито велику державу, але передчасно розігниту.

ПЕРЕСТРІЙ ШКІЛЬНИЦТВА В ПОЛЬЩІ

Які будуть державні школи.

По зразкам Італії й Радянського Союзу — **хоче Польща якнайтісніще зцентралізувати справу виховання молоді, обєднати її в руках держави й виключити, а бодай до найменших розмірів обмежити громадську ініціятиву й вплив на виховну справу.** Тому новий шкільний закон постановляє, що держава має виховувати дитину від 3 до 18 року включно. Так довгий час має на неї впливати й не допускати (коли це здавна можливе) ніяких інших впливів, а то тому, щоби — як стоїть у „вступі" до закону — „облекшити державі організацію виховання й освіти загалу на громадян річипосполитої, свідомих своїх **обовязків**, тим громадянам запевнити найвище релігійне, моральне, умове й фізичне виховлення, а також найкращу підготовку до життя, а здібнішим і меткішим одиницям з усіх середовищ дати змогу досягнути найвищий науковий степень і фахову освіту". У тій цілі твориться: 1. **дошкільні установи** для дітей від 3-го року до шкільного віку; 2. **народне шкільництво** для дітей від 7-го (згл. 6-го) до 14-го (згл. 13-го) року; 3. Школи для **доповнюючої освіти** для молоді від сповнення шкільного обовязку до 18-го року життя. Це буде загальна освіта.

Поза цим будуть **середні школи**, а то: а) 4-літня гімназія й двоолітній ліцей; б) **фахові школи й курси**, які будуть ділитися на: 2—3 річну школу ґімназійного ступня, де побіч практичної підготовки буде також подаватися фахова теоретична підготовка й загальна освіта. До цих шкіл можна буде вступати з вищого ступня народньої школи. Фахові школи ліцеального ступня мають дати крім практичної підготовки глибшу підготовку й загальну освіту. Крім цього мають бути — в) **школи для майстрів і нагляда-чів**, які мають дати пощирення фахового знання. Для уможливлення переходу з одного ступня фахових шкіл до другого будуть однорічні курси. До нижчих фахових шкіл треба буде мати покінчених 13, а для вищих — покінчених 14 років. Найвищу границю віку означить розпорядок міністра.

Для виховання учителів будуть окремі школи. Кандидатки на виховниць у дошкільних заведеннях будуть кінчити 4-літню **семинарію**, або двоолітній **ліцей**. До семинарії будуть приймати з народньої школи середнього ступня по укінченні 13 року, а до ліцея по укінченні ґімназії при скінченні наименше 16 літ віку.

В ґімназіях не будуть учити грецької мови зовсім, а латинська мова останеться.

Щоби стати учителем **народньої школи**, треба буде кінчити або **3-літній педагогічний ліцей, куди можна** буде дістатися по скінченні загально-освітнього ліцею по скінченні 17-го року життя, або двоолітню **педагогію**, куди можна буде дістатися по укінченні педагогічного ліцею, **маючи** наименше 18 літ віку. Кандидати на вчителів у ґімназіях, ліцеях (загально-освітних, педагогічних і фахових) **мають** мати крім вищої загальної освіти ще спеціялізацію тих предметів, яких хотять учити, та щонайменше один рік педагогічних курсів, а **для фахових нижчих шкіл** і для спеціяльних шкіл (занедбаних, упавших, тупих, глухих) ще й окремі курси.

Вищі школи будуть **академічні й неакадемічні**. В тих школах будуть могли студіювати ті, що покінчили якийнебудь ліцей, або ті, які зложили відповідний іспит, або ті, яким дозволить міністер освіти на підставі одноголосного внеску дотичного виділу висої школи.

Цей закон має обовязувати від 1. липня 1932 й має бути переведений протягом 6 років. До цієї пори він ще не має підпису президента держави, отже ще **наразі не є формально обовязуючим законом.**

Якіж небезпеки криє цей закон для нашої молоді?

На перший погляд їх навіть не достереже невправно око. Але вони є, й то неабиякі. Передовсім **народні школи**, цей найважніший рід школи, буде триступневий: найнижчий, де діти будуть учитися читати й писати та тільки в найзагальнішому обсягу знайдуть ніби заокруглене знання. Другий рід народньої школи, це середній тип, який має подати поширену й поглиблену програму школи першого типу. Третій, найвищий тип має поглибити й поширити навчання двох перших типів, а вдодатку має приспособити молодь під оглядом господарським і суспільно-горожанським. Можна згори передбачити, що по селах будуть тільки школи найнижчого типу. Тип школи не буде залежати від постанов закону, але від волі міністра. Ця школа при найкращих умовинах певно не заспокоїть голоду освіти серед широких народних мас, маючи по кілька річників дітей нараз. Закон не говорить нічого про **викладну мову школи**. Все, чого в законі нема, буде окресловати міністер освіти. Він певно назначить для тих шкіл польську мову як викладну. Це все спричинить поворот до безграмотности.

До ґімназій буде могла дістатися тільки молодь з двох вищих типів народньої школи. Таких по селах не буде. До міських народніх шкіл міста певно не приймуть дітей з сіл, бо вже тепер велике переповнення. Колиб все таки пощастило селянській дитині перебитися якимось чином через іспит і вона покінчить ґімназію, то мусить перейти іспит до ліцею, а без ліцею не перейде до університету. Отже цей закон творить перешкоди в доповнюванні інтелігенції селянським елементом. Це для нас рівнозначне з загрозою втрати взагалі доплину інтелігенції. Ця справа для українського народу величезної ваги. З українського селянського роду **вийшли** перші піонїри національного відродження. Ще й сьогодня наша інтелігенція, це здебільша інтелігенція першої чи що найбільше другої ґенерації. В українській масі ціла наша надія на кращу майбутність. В наших національно-творчих змаганнях відграє село далеко більшу ролю, ніж в інших народів. І саме тому **українському селу ставить закон непоборні труднощі в здобуванні вищої освіти.** В нас ґімназії ніколи не мали суспільно-клясового значіння, бо вони в нас не мали прикмети школи станової, призначеної для упривілеених верств. Вони були справжні мужицькі ґімназії.

Ще гірше буде з учительськими кандидатами. Коли цей закон увійде в життя, то теперішні семинарії вже мають припинити приймання учнів на перший рік науки.

Гарно виглядає на папері розбудова фахового шкільництва. Але дуже сумнівне, чи Українці з того скористають. На підставі закону з 1924 р. майже неможливо створити українську промислову школу. До польських шкіл — Українців не приймають. І тепер мають Поляки розбудоване промислове шкільництво на чисто польських землях, а на українських — занедбане. Певно, що й дальше так буде.

Цей закон принесе з собою також суспільну руїну. При зменшенні кляс по школах усякого роду, стануть злишніми численні учителі, а певно, що цей „сліпий" жереб впаде на учителя Українця, а не на Поляка. Міністер освіти так і заявив, що він мусить боротися з надвишкою української інтелігенції, бо це шкідливе явище. Віримо, що для нього шкідливе, хоч надвишки не зауважуємо.

Небезпека є й у тому, що закон передбачує організування освітних курсів для тієї молоді, яка покінчила 18 літ життя, а не ходить вже до ніякої школи. Програму тих курсів означить міністер. Ця постанова загрожує навіть нашій „Просвіті", бо всякі курси „Просвіти" будуть могти відбуватися тільки за згодою влади й тільки згідно з програмою міністра освіти.

Коли ще вкажемо, що цей закон дає дуже широкі повновласти міністрови освіти, то грозa того, що на нас іде, покажеться зовсім поважною.

λ.

БАТЬКІВСЬКА АМБІЦІЯ ПОЗА ШКОЛОЮ

Хоча в американському життю, в Американців, а ще більше в іміґрантів, амбіція родичів проявляється найчастіше й найсильніше в науці, то всетаки це не одиноке поле, де вона проявляється. Може вона проявлятися з однаковою силою й в інших ділянках. Дух конкуренції, перебігання другого, агресивности, яким просякнута вся Америка, штовхає родичів до підбехтування дитини до спеціяльних подвигів, як не в школі, то поза школою, вдома або в бизнесі.

Наслідки занадто настирливого підбехтування дитини проявляються тяжким нервовим напруженням дитини, яке доводить до ріжних душевних клопотів. Такі діти часто попадають на клініки для дітей.

До одної такої клініки прислано хлопця, котрий добре вчився в школі й добре там заховувався, але вдома був розпукою для родичів через своє недбальство, нечистоту, повільність та кепські манери при столі. Показалося, що родичі вічно критикували хлопця за його заховування. Хоч хлопчина робив дуже добрі поступи в школі та цим проявляв неабиякий талан, родичі своєю безупинною критикою впирали в нього переконання, що він не здібний до нічого. Він чувся вдома не як вдома, але як серед чужих, ба навіть ворожих людей. Це не була його родина, а табор ворогів. Він був чесний, правдомовний, та під кождим майже оглядом порядний хлопець, але родичі чомусь звертали увагу на його манери. Їм хотілося, щоби він блестів перед знакомими своїм поведенням при столі, щоби був усе чистий, приличний, як царенко; щоби рушався скоро, як жовнір перед офіцером. Наслідки батьківського виховання були якраз противні тому, що родичі хотіли осягнути. І лікарі запевнили родичів, що як вони не заперестануть свого вічного підбехтування дитини до „ґарної поведінки" безупинною критикою, то з часом хлопець перестане й у школі добре вчитися, бо ніяка дитина не потрапить витримати вічної пригадки, що вона до нічого.

Другого хлопчину привела мати до клініки, щоби поскаржитися на його недбальство й нечистість. Говорила мати, що ні одно з її осьмеро дітей не дало їй стільки клопоту, що Віктор. Мати була одягнена незвичайно чисто. Коли до цього додати, що це була сувора особа, яка ніколи не посміхнулася, то нема дивниці, що вимоги щодо заховання хлопця були дуже високі та що він їх ніколи не виповнити не міг, а через те почувався вдома дуже зле. Хлопчина почувався теж негідним, бо родичі вічно пригадували йому, що треба все безумовно говорити правду, а вони самі правди не говорили, бо заповідали йому карати його за найменший непослух, а своїх заяв ніколи не переводили.

Здається, що справа стає ще поважніша, як дитині дадуть відчути, що вона не відповідає батьківському ідеалові релігійности або моральности, головно в полових справах. Такі діти дуже часто попадають на штучку вдавати перед своїми родичами більше побожних, ніж вони в дійсності є, що доводить до фарисейства. Таке фарисейство має нераз поважні наслідки, головно, коли до фарисейства доведено молоду, дозріваючу дівчину.

Коротко кажучи, досвід з наслідками пересадної амбіції родичів щодо дітей показує, що така амбіція підриває дитячий характер, бо вона переповнює дитину почуттям нездібности, зісуття, безнадійности. Родичі того роду тільки назовні дбають за добро дітей. В ґрунті річи такі родичі дбають не за дітей, а за себе. Таким родичам важно, щоб інші люди хвалили їх, подивляли їх, хвалячи й подивляючи їх діти. Такі родичі є грубі самолюби, що маскують своє самолюбство пересадною дбайливістю за діти. Їх дбайливість за діти дуже шкідлива для дітей, бо вона виходить з почуття власности, з переконання, що мовляв, моя дитина має робити мені те, що я хочу, так як мій кінь або собака. Та дитина — це будуча дозріла людина, а виховання — це підготовання до цього, щоби бути дозрілою людиною. Дитина є нічиєю власністю; вона має жити своє життя і не обовязана переживати життя інших людей, хочби це мало бути життя родичів. Дитина має розвиватися відповідно до своїх здібностей та зацікавлення. Томy родичі краще зроблять, як не будуть дітям накидати силою своєї волі; як підходитимуть до діточих стремлінь зі становища дитини, а не зі свого становища; як будуть говорити дитині як прихильний приятель, а не як гремучий згори чар.

ЗРУЙНОВАНА ГРОМАДА

В. Будзиновський.

(З моїх спогадів).

(1)

Мозлерови засвітилися очи і він, затираючи руки, сказав:

„Се послідне було би найліпше і, гадаю, успішне. Та чи втнете таку штуку? Чи затягнете депутацію до Відня? Чи міністер схоче зробити вам ту прислугу?... З Нехелесом можете побалакати ще нині, бо нині він в Монастириськах".

Я знайшов Нехелеса і вислід моєї розмови з ним був такий:

Нехелес готов продати сіножать в кождій хвили, бож на те купив цілий маєток, щоби його розпарцелювати і продати хлопам. Громаді Дубенко продасть сіножать за ціну, яку він сам за неї заплатив. Як громада купить, то він зрезиґнує з відшкодування за всі три роки трави і зрезиґнує з усіх судових коштів, які до тепер назбиралися. Очевидно, як громада зараз рішиться зробити з ним контракт купна і продажі. Як громада буде далі стояти при тім, що сіножать вже є її власністю; як судовий спір буде далі тягнутися, то він з відшкодування і з коштів не зрезиґнує.

З Монастириськ поїхав я до Бучача, де попав на польського обшарника і посла з польської меншости Бучаччини, Серватовського. Він також промишляв над способами розвязання сіножатевого питання в Дубенку без проливу крови. В Дубенку були його вибоpці, бо населення Дубенка було через половину настільки польке, наскільки балакаючі по українськи католики римського обряду були кандидатами на Поляків. Хоч як Серватовський ломив собі голову, то не міг знайти способу на те, щоби від громади не треба було відбирати сіножати. Значить, що деякі мечі бувають обоюдні, Серватовський і інші шляхтичі в повіті потрапили, що як в Дубенку прийде до кровавої масакри хлопів, то населення повіту не простить своїм панам.

Я мав мій власний спосіб балакання з такими панами і я сказав йому:

„Ваша братія, маючи в своїх руках всю владу, допче по бандитськи всі закони і робить всякі безправства в користь панів, зі шкодою хлопів. Чомуж ви раз не зробите якого безправства в користь хлопів — хоч без шкоди для вашої братії, а навпаки, також в її користь?"

„Не розумєм пана", замітив мій польський товариш з парляменту.

Я йому пояснив:

„В руках польських панів є виділ повітовий. Сей виділ постягав протизаконно до повітового банку всі громадські фонди".

„Хоч це справді протизаконно", п. Серватовський перебив, „то це в інтересі громад, щоби громади не розтринькали і не змарнували громадських фондів. Як би не та, справді протизаконна опіка над громадами, то громадські фонди попропадали би без користи для громад".

„Навпаки!", я заперечив. „Це діється в користь панів на шкоду громад. Ви стягаєте громадські фонди до вашого банку, роззичуєте їх виключно панам, а пани своїх довгів не платять. Таким способом громади побачать загарбані вами фонди — як власне вухо! До цеї пори громадські фонди пропадали в користь панів... Нехай раз пропадуть в користь громади!

„В повітовій касі є мабуть також гроші Дубенка, яких громада більше не побачить. За ті гроші купіть для громади, не питаючи її, сіножать Нехелеса: Сеж також у вашім інтересі, бо кривавий кінець спору за сіножать, може для панів мати немилі наслідки... Ось вам пояснення моїх слів про те, що ви могли би зробити безправство бодай раз у користь хлопів".

Панок вдарився рукою в чоло і каже:

„Це незла гадка. Думаю, що можна буде так зробити. Побалакаю, з ким треба".

Приїхавши до Львова і запевнивши для Дубенка позичку в Земельним Банку, бо оферта Нехелеса була дуже корисна, я написав до Дубенка, щоби громада визначила день і годину мого зїзду з Файтом в Дубенку. Про цей день написав мені Мозлер і додав, що й він поїде зі мною на ту конференцію. Я написав йому листа з таким змістом:

„До Дубенка поїдемо по нашу смерть. Нема справи, яка нашого хлопа фанатизувала би так, як справа колишніх громадських, по знесенню панщини шляхтою забраних земель. Хлоп вірить тільки вмовляючому в нього, що ті землі випроцесує для громади. Як хто скаже, що обовязуючими законами це не дасться зробити, то про того вони думають, що він хоче відобрати від них і дати панови їх землю. Хіба не потребую Вам казати, як хлоп трактує таких, що приходять займити шмат його, або будьтоби його землі... Галицьке по гчолові, чим попало. Я мого приїзду до Дубенка не відкличу. Тішуся, що й Ви поїдете зі мною, бо при таких справах я люблю мати коло себе фахового правника. Всеж таки обережність не завадить. Доберіть для нашої оборони (на випадок потреби), добру „ґвардію".

До Монастириськ я приїхав день перед конференцією в Дубенку і очевидно заходжу до Мозлера. Сей зараз розказав мені, що зроблено, щоби обезпечити мене і його від якоїсь прикрої несподіванки в Дубенку:

„Відси поїде нас кілька осіб двома фіякрами. Всі будуть мати револьвери. Майже в кождім селі Монастириччини є якесь ґімнастичне товариство: як не Січ, то Сокіл. Вони всі сміються з дурного Дубенка. Кожда Січ в околиці виделегує по кілька дужих і жвавих хлопців. В Дубенку вони обступлять нас і на випадок потреби будуть боронити. Файт заповів, що приїде".

На другий день ми виїхали двома фіякрами так, щоби до Дубенка приїхати в годині 3-тій зполудня. Заїздимо на подвіря війта. Там перед хатою вже стояв довгий стіл з лавками по обох боках. І народу вже було чимало. На лавках по обох боках стола сиділи Січовики з сусідних сіл. Кілпали до нас очима і поздоровлялися. Війт приступив до нас і сказав, що „пана інжиніра" Файта ще нема, але зараз „надійдуть". „Вони прийдуть" залізницею до недалекої стації Чехів. По „них" пішла депутація (!) громадян Дубенка.

(Далі буде).

Національним ідеалом українського народу переймається дитина в Старому Краю тільки в „Рідній Школі". Тому підтримуйте завзято її змагання в її другому пів-століттї!

Ніякий культурний нарід не може обійтися без шкільного Товариства, яке в національній державі стає клітиною державно-освітнього апарату, а в мішаній — доповнює її занедбання чи недогляди в освітній роботі. — Скількиж більше значіння для бездержавного українського народу має „Рідна Школа" в старому краю! Памятаймо на це!

Ювилейний рік 50-ліття „Рідної Школи" використаймо для закріплення дотеперішніх її досягнень. Даймо їй тверду основу на будуче півстоліття.

НА МОГИЛУ о. ЛЬВА ЛЕВИЦЬКОГО.

В суботу перед Великодними Святами вразила мене дуже слідуюча коротка, а страшна мов грім вістка, переслана телеграфічно з Клівленду: "Father Leo Lewicky died this morning. Funeral on Wednesday." — Прочитавши цю телеграму, я впав на крісло неначе поражений, занімів і не міг слова промовити. Завважала це моя родина. Взяли нещасний папір, який дрожав в моїх руках, і в одній хвилі всі вибухли голосним плачем, тай заридали повним жалю і болю голосом: Ох, Боже мій! — Се тревало пару хвиль і я був перший, що опамятався, збудився, неначе з короткого летаргу, — поглянув на плачучих, відтак на свій деск, і побачив злощасну телеґраму, яка мов би на глум лежала коло листа, в якім мій дорогий приятель о. Л. Левицький пише до мене: „Дорогий і Коханий Влодку! Ти знаєш, що я зараз, сейчас, по Святах хочу муфуватися, і це бажання не мале, але збільшається з кождою минутою. Тому можеш собі уявити, які веселі свята я цього року буду мати, як ніколи! Ти також повинен знати і це, що в тій справі я мушу перше особисто бачитися з Епископом; і тому, їдучи до Филаделфії, — по дорозі вступлю до Тебе. Можеш мене сподіватися напевно у второк або в середу, а покищо ще раз желаю Вам всім всего, що найліпше Бог може дати. Твій Лев".

Лист сей я дістав почтою яку годину перед телеґрамою, яку вислав до мене п. Іван Тарнавський з Клівленду. Щойно перед хвилею ми тішилися, що найдальше в середу будемо гостити в себе найщирішого нашого приятеля і кума, а тут нещасна телеґрама повідомляє нас про його смерть!

Хто знає докладно взаємні щиро-приятельські і довголітні наші відносини, той легко порозуміти може, який страшний удар нещастя і болю ми відчули з причини передчасної, наглої і несподіваної його смерти. Одного однак я не сподівався, а саме, щоби ця сумна вістка викликала такий великий смуток, жаль, біль і плач посеред моїх парохіян, яких я повідомив про це в церкві на сам Великдень! Бо саме о. Лев Левицький з нагоди мого 25-літного ювилею священства давав у мене місію в листопаді минулого року. Хотяй попередно в мене були нераз місії, які давали о. о. Місіонарі чина Редемптористів, прекрасні бесідники і фахові проповідники, — то однак мій нарід не вподобав собі так жадної місії, як власне тої, яку давав о. Левицький, помимо цього, що вже тоді він чувся хорим і умученим. Причина цього полягає в тім, що нарід видів в отцю Левицькім не лише ревного католицького священика, але і ревного та горячого українського патріота, який як за Христа так і за Україну кождої хвилі життя своє готов був віддати. Готов був віддати — і віддав його! Не лише я, але ті всі, які були ближче нього в останніх часах його життя, знають про це добре, що коли би бл. п. о. Лев Левицький не був так сильно працював у церкві для Христа і поза церквою для свого народу — він доси був би між живими. Причиною його серцевої недуги було перепрацювання, а одиноким ліком на се є відпочинок і спокій. Він сам знав про це, але він не мав тої вдачі, щоби відпочивати тоді, коли хвиля і обставини вимагали праці. Маючи молодого і здорового сотрудника, о. Левицький міг бодай в церкві ним заступитися, однак се не було в натурі Покійного. Він був занадто активний. В. Страстний Четвер, помимо своєї недуги, він особисто іде до церкви, відправляє та відчитує довгі св. Євангелія, аж вкінци, перемучений, дістає атак серцевий і його виносять з церкви. На другий день у Велику Пятницю, замісць лежати в ліжку, так як се лікар наказав, він збирає рештки своїх сил, встає і сам приготовляє великодні кошики на свячене, щоби нагодувати бідних, безробітних і голодних у своїй парохії.

В суботу встає в год. 6.30 рано, щоби ще відправити св. литурґію за своїх парохіян, та коли збирався до церкви, перенищене, зболіле серце перестало бити, і він мертвий паде на землю.

І так сповнилися пророчі слова Покійного, написані до мене: „Можеш собі уявити, які веселі свята я сего року буду мати! Як ще ніколи... а зараз сейчас по святах я хочу муфуватися..."

І я тепер уявляю собі, які веселі свята мав мій найдорожчий приятель! Його тіло, прибране в святочні ризи, цілі Свята перебувало в домі Божім, а десятки тисяч народу приходили до церкви і гляділи на Того, якого душа пішла повитати Воскресшого Спасителя, котрому все так ревно служила і горячо любила. І „зараз, сейчас по святах"... тіло його перемуфувалося в місце, якого так дуже Покійний собі бажав.

„Все що я хочу, є маленька, спокійна парафія, місце, в якім би я міг спокійно кінця життя мого доживати". — Це є слова небіщика, які він мені сотки разів повторяв і про се просив та старався. І се його бажання сповнилося. „Зараз, сейчас по святах" — він „перемуфувався" до спокійного, маленького місця, де знайшов не хвилевий, але вічний відпочинок.

Нема певно ні одного українського священика, який би був так загально знаний, популярний, а рівночасно люблений, поважаний і шанований між американськими Українцями, як був ним бл. п. о. Л. Левицький. Причиною цього є те, що бл. п. о. Л. Левицький був надзвичайно патріотичним жертволюбивим, щедрим і гостинним чоловіком та знаменитим бесідником. Тут в Америці він жив і працював близько 30 літ і за той час положив великі заслуги не лише на поли чисто церковнім, але й народнім.

Хто переглядав списки жертв на народні цілі, цей завжди мусів завважити, що на яку народну ціль хто не збирав би, там завжди видніло імя Покійного між першими і найбільшими жертводавцями. Так було з Позичкою Національної Оборони, з жертвами на голодуючих чи потерпівших від повені, з жертвою на будову Дому Українських Інвалідів, на Рідну Школу, Просвіту чи інші народні потреби. Що ті жертви виносили тисячі долярів, про це ніхто не сумнівається.

Навіть перед самою смертю Покійний дуже заціказився справою українських свят у память Вашинґтона й попер ту акцію щедрою грошевою жертвою.

І не було ні одної великої народної манiфестації й ні одного протесту проти наїзників нашої Рідної Землі, які не були би злучені з іменем Покійного о. Левицького. Сам орґанізував такі віча й маніфестації, сам перший складав жертви на визвольну боротьбу і своїм примірoм та своїми золотими словами заохочував нашу еміґрацію до боротьби і дальших жертв. І та громада, де о. Левицький був священиком звичайно була в часі Його душпастирства й одною з найбільш жертволюбивих і патріотичних українських громад в Америці.

Великі заслуги положив теж о. Левицький біля зорґанізовання нашої народної установи, „Обєднання Українських Орґанізацій в Америці", в якій Він був першим предсідателем. Хто зважить, що та орґанізація вислала вже сотки тисяч долярів на допомогу Рідному Краєви, цей зрозуміє, яку вилику заслугу положив о. Левицький, коли клав перші основи під цю орґанізацію.

При кінці згадую ще за ті великі заслуги, які положив о. Левицький для У. Н. Союза, в якім Він був довгі літа головним контрольором і головним урядником. Пригадаю тільки, що це о. Левицький проводив тими конвенціями, які заважували на істнуванню і дальшім розвою У. Н. Союза. І це о. Левицький завжди боронив і захищав У. Н. Союз і гордився цею найстаршою нашою народною інституцією.

Отих кілька слів подаю на те, щоби пригадати нашому загалови, що отсе втратила американська Україна великого й благородного сина, ревного священика й чесного громадянина, що вірно й совісно служив церкві й свому народови.

о. Володимир Сполітакевич.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 9. травня помер довголітній член Товариства „Любов", від. 45 У. Н. Союза, **Антін Бучацький.**

Полишив вдову і двоє дрібних дітей, Івана і Лаврa. Прожив усього 46 років. Був діяльним членом товариства й громади.

Покійний походив з села Грималова, повіт Скалат, Західня Україна. Похорон відбудеться в пятницю, дня 13. травня 1932, з дому жалоби під ч. 863 Норт 26 вулиця, Филаделфія, Па.

Прощай, наш Дорогий Товаришу! Земля Тобі пером!

М. Ю. Сеник, секр.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ВІД СОЮЗА УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ І ПИСЬМЕННИКІВ ЗА КОРДОНОМ.

Дня 25. січня ц. р. відбулися в Празі установчі збори „Союза Українських Журналістів і Письменників за Кордоном", на яких обрано органи Союза, що уконституувалися в такому складі:

Голова: акад. проф. д-р Степан Смаль- Стоцький; заступник голови: проф. Ст. Сірополко; секретар: д-р Олег Кандиба; скарбник: доц. д-р П. Феденко; члени управи: доц. В. Королів-Старий, проф. М. Славінський; члени заступники: ґен. В. Петрів, М. Мухин, д-р С. Наріжний; ревізійна комісія: Є. Вировий, проф. І. Кабачків, проф. В. Сімович.

Союз Украньских Журналістів і Письменників за Кордоном є аполітичною професійною орґанізацією. Головним завданням Союза є:

Репрезентація української журналістики й літератури перед чужиною, оборона професійних інтересів та допомогова акція незабезпеченим письменникам і журналістам та їх родинам.

Управа закликає українських робітників пера в цілому світі поза межами України зголошуватися за членів Союза.

Вписове виносить 5 корон чеських, річна вкладка 12 корон чеських.

Адреса Союза:

Prof. St. Smal-Stocky,
Pro S. U. Z. & S.

За Управу:

Проф. **Ст. Смаль Стоцький,** голова;

д-р **О. Кандиба,** секретар.

5/IV. 1932 р., Прага.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ВЕСТ ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Подається до відома членам 62 відділу, що місячні збори відбудуться в суботу, 14 травня, в годині 7.30 ввечір, в гали Мекнікол, 62 ул. і Грейз Еве. Проситься всіх місцевих і позамісцевих членів прибути на згадані збори, бо є дуже важні справи до полагодження, котрі мусять бути полагоджені більшим числом членів. Повідомляється також, що злука між 62 і 346 відділами є вже заключена і все є впорядку. Напоминається довгуючих членів, щоби сплачували свої залеглости, бо в противнім разі будуть виключені. — П. Кокодинський, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Відділ 280 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 15 травня, в годині 2-ій пополудни, в Укр. Гор. Клюбі. Проситься всіх членів явитись на зборах, а ті, що записались на позичку, конечно повинні бути на зборах. — Р. Рубльовський, рек. секр.

МІКІСПОРТ, ПА. Тов. Зап. Січ, від. 132, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що збори відбудуться в неділю, 15 травня, в годині 12.30 пополудни. Кождий член і членкиця, що хочуть бути дальше членами У. Н. Союза, обовязані приходити на збори кождого місяця і платити свої вкладки. Член або членкиця, що не платить на хору запомогу, буде суспендований від першого місяця. Довгуючі за місяць або більше члени вразі слабости тратять право до запомоги. Суспендовані члени минувшого місяця повинні прийти на ці збори і заплатити свої залеглости. — Гр. Куницький, голова; П. Гальма, рек. писар.

ГЕЙЗЕЛТОН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 85, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітинґ відбудеться в неділю, 15 травня, в годині 1-ій пополудни, в Юніон Гали, ч. сали 4, 2-гей поверх, на Норт Вайомінґ ул. Згідно зі звичаєм нашого відділу, мітинґ повинен відбутися в першу неділю по 15-тім, але що той день часом задалеко відтягнений від дня виплати, то і справляє багато трудів для збирання місячних вкладок від членів, котрі через тиждень часу вичерпаються з грошевих засобів і тоді не можуть заплатити на час своїх вкладок. З повище згаданої причини мітінґи на дальше будуть відбуватись 15-го дня кождого місяця, коли той день припадає в неділю. Всі члени мають явитись і заплатити свої місячні вкладки на мітінґу, а головно члени, що залягають з місячними вкладками, коли не являться і не вирівнають, то будуть суспендовані. — С. Ганнянський, рек. секр.

ДЕРБИ, КОНН. Тов. Зап. Січ, від. 23, повідомляє всіх своїх членів, що звичайний мітинґ відбудеться в неділю, 15 травня, в годині 1-ій пополудни, в гали де звичайно. Мітинґ відбудеться троха скорше, як іншим разом, бо в годині 3-тій відбудеться концерт в честь Юрія Вашинґтона, в якім товариство бере участь. Проситься розповісти один другому, щоби зійшлись скорше і заплатили свої вкладки. — Т. Захаревич, предс.; С. Шуран, кас.; Ів. Бінковський, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Тов. Укр. Січ, від. 170, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що важні збори місячні відбудуться в пятницю, 13 травня, в годині 7.30 ввечір, в Народнім Домі, 72 Моріс ул. На ці збори взивається усіх членів прибути бо є важні справи до рішення, яких відділовий уряд сам не може рішати. Довгуючі члени і ті, що були повідомлені за неточне плачення своїх вкладок, та суспендовані, коли не хотять стратити своїх прав до У. Н. Союза, мають прийти на цей мітинґ. Також проситься членів платити точніше за свої діти. Проситься членів привести своїх знакомих і вписати в члени У. Н. Союза, бо тепер принимається без вступу на добрі нові роди обезпечення. — Т. Наконечний, секр.

МЕКАДУ, ПА. Бр. Сош. св. Духа, від. 7, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітинґ відбудеться в неділю, 15 травня, в галі церковній. Напоминається членів прибути на мітинґ і вирівнати свої вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Мих. Яцула, фін. секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. Тов. Українська Січ, від. 182, повідомляє, що звичайний мітинґ відбудеться в неділю, 15 травня, в годині 2-ій пополудни, в гали парафіяльній, 45-47 Гови Еве., Пасейк, Н. Дж. На порядку нарад є товариські справи. Довгуючі члени нехай прийдуть і вирівнають свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. — М. Швець, предс.; Гр. Яськів, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Повідомляється членів Тов. ім. Князя Данила, від. 356, що місячний мітинґ відбудеться в неділю, 15 травня, в годині 2-гій пополудни, в Домі Громади, 3322 Норт Лавренц ул. Проситься усіх членів прибути, без ріжниці, чи має хто чим заплатити чи ні, бо є важні справи до полагодження. Взивається довгуючих членів вирівнати свої вкладки по можности, бо на другий місяць буде піврічна контроля. — М. Долинний, предс.; Г. Лесик, кас.; Ол. Діорка, секр.

САВТ ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Подається до відома, що мітинґ тов. Просвіта, від. 31, відбудеться в суботу, 14 травня, в годині 7-мій ввечір, в Укр. Нар. Домі. Проситься всіх членів явитись на означений час і вирівнати свої залеглости. — Андрій Загута, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Повідомляється членів Бр. св. Василія, від. 339, що мітинґ відбудеться в суботу, 14 травня, в годині 6-тій ввечір, під ч. 610 С. Амерікан ул. День мітінґів змінено за згодою присутних членів на мітінґу 10 квітня. Зогляду на літню пору, протягом чотирох місяців мітінґи будуть відбуватись в другу суботу по першім. Взивається довгуючих членів вирівнати свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. — І. Сорока, предс.; І. Сорока, кас.; Ол. Будай, секр.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. Тов. Згода, від. 294, повідомляє усіх своїх членів, що місячний мітинґ відбудеться в суботу, 14 травня, в годині 7.30 ввечір, в гали, де звичайно. Проситься членів прибути на означений час. — Н. Моссора, секр.

КОТСВІЛ, ПА. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 248, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що мітинґ відбудеться 15 травня, в годині 12.30 пополудни. Проситься довгуючих членів прибути на мітинґ і вирівнати свої залеглости. Кождий член має бути на мітінґу, без згляду, чи буде платити чи ні. — М. Пик, предс.; С. Прийма, кас.; В. Чернецький, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. Бр. св. Кирила і Методія, від. 86, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітинґ відбудеться в неділю, 15 травня, там де все. Мітинґ розпічнеться точно в 12-тій годині.

Проситься всіх членів прийти на означений час і вирішити справи, які є на порядку дня. Взивається тих членів, котрі зажадали 5-процентової позички, щоби прийшли і підписали аплікації. Рівнож суспендовані члени повинні прийти і вирівнати свій довг, а відтак отримають позичку від У. Н. Союза. — Секретар.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Сестр. Пресв. Богородиці, від. 36, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 15 травня, в годині 2-ій пополудни, в гали церковній, 303 Гудсон Еве. Проситься всіх місцевих і позамісцевих членів прийти на збори, а довгуючих проситься прийти і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Олена Скробач, предс.; Софія Гунька, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітинґ відбудеться в неділю, 15 травня, точно в годині 1.30 пополудни, в Русскім Н. Домі, 620 Мортон ул. Проситься всіх членів прийти на мітинґ, бо є дуже важна справа до полагодження. Довгуючі члени обовязково мають бути на тім мітінґу, бо інакше будуть суспендовані. — Н. Муляр, предс.; П. Блотний, кас.; В. Новак, секр.

БРІДЖПОРТ, КОНН. Тов. „Українська Січ, від. 59, повідомляє своїх членів і членкиць, що місячні збори відбудуться в суботу, 14 травня, в годині 7.30 ввечір, в гали церковній. Всі члени мусять прийти на збори в означений час, бо маємо багато справ до вирішення. Кчімся точности, не покладаймося тільки на уряд, а дбаймо всі як один, щоби касу товариства не знищити цілком, щоби членів старих підтримати і нових присднати. Ті члени, що працюють, негай довгу не затягають, а тим поможуть членам, котрі не встані заплатити вкладки. Маймо братську любов, помагаймо один другому. — Й. Волк, пр.; І. Кузів, кас.; І. Глива, секр.

ЛАТРОБ, ПА. Бр. Усп. Пресв. Богородиці, від. 61, повідомляє своїх членів, що мітинґ відбудеться 15 травня, в годині 3-ій пополудни. Члени повинні явитись і вирівнати свої довги. Члени, котрі подались о позичку, повинні прийти і підписати папери; в противнім разі не дістануть позички. — А. Скубяк, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Дм. Вітовського, від. 375, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, в годині 12.30 пополудни. Проситься членів прибути і вирівнати залеглі вкладки, бо в противнім разі будемо поступати після статута. — Іван Чопик, предс.; С. Й. Крутяк, секр.; Г. Козак, кас.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Укр. Запомогове Тов. Дністер, від. 361, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 14 травня, точно в годині 8-мій ввечір, в У. Н. Домі, 217 Іст 6-та вул. Кождий член має явитися на сих зборах, бо є важні справи. Довгуючим пригадується вирівнати свої належитости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Кождий член повинен постаратись забрати тікети на пікнік до розпродажі. Пікнік відбудеться 5-го червня с. р. Приводіть нових членів на збори та вписуйте свої діти до У. Н. Союза. — Е. Гузар, гол.; Д. Костишин, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє своїх членів, що мітинґ відбудеться в неділю, 15 травня, в годині 2-ій пополудни, в сали „Ур. Гор. Клюбу, 29 Джексон ул. Проситься членів явитись на сей мітинґ, бо буде докінчена справа першого і третого прайзу. Будемо принимати нових членів без оплати вступного. — Гр. Сокала, предс.; Гр. Скробач, кас.; В. Мандзій, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Зоря, від. 69, повідомляє своїх членів, що місячний мітинґ відбудеться в суботу, 14 травня, в годині 7-мій ввечір, в У. Н. Домі, 217-19 Іст 6-та вул. Проситься всіх членів прийти на сей мітинґ і вирівнати свій довг, бо в противнім разі будуть суспендовані ті члени, котрі не вирівнають своїх залеглостей. — Е. Парницький, секр.

Пімста чоловіка.

Молодий власник пекарні, а рівночасно загорілий джиґун, танцює на вечорницях з якоюсь панею. Вкінці всуває їй в руку записочку такого змісту: „Ласкаві Пані! Ви чарівні! Прошу до мене зателефонувати завтра пополудні точно в четвертій годині".

В четвертій дзвонить телефон до пекаря. З телефону чути мужеський голос:

— Пане! Ви посміли всунути карточку моїй жінці! Знайте, що від нині купую булки деінде!

Приємні комірники.

Пані Мрицик оповідає сусідці свої клопоти:

— Вірте мені, що з комірниками то нині направду клопіт. Тамтого місяця мешкав у мене залізничий кондуктор, то я мусіла йому до ліжка приправити колісцятка, бо інакше не міг заснути. Тепер знову маю ґеометра і він що вечора приладами мірить ліжко, чи воно стоїть рівно.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

UKRAINIAN TRIBUTE TO GEORGE WASHINGTON'S BICENTENNIAL.

NEW YORK, N. Y.

WASHINGTON HONORED BY UKRAINIAN SINGERS AND DANCERS UNDER KOSHETZ AND AVRAMENKO.

The children of the Ukraine, land of the Cossack and of people who prize freedom above all else, have come to the rescue of George Washington. In simplicity, in wholesome folk expression and in natural ardency their performances in Carnegie Hall yesterday did much to restore to the bicentennial celebration the dignity which it has lost through the mawkish words and enterprises of politicians and professional patriots. Nor are the salutary ministrations of the Ukrainians restricted to New York. In thirty cities their festivals of song and dance are mitigating the baneful effects of other doings in honor of Washington.

They atone, at least in a measure, for distressing impersonations of the Father of His Country, for parades that are tedious or laughable, for shabby reproductions of historic buildings filling space in public parks and for bores holding forth as patriots. Going by yesterday's audiences it would seem that the Ukrainians are doing more for the name of Washington than the name is doing for them. Last year the Metropolitan Opera House was filled for a similar Ukrainian program. Yesterday, when a program was given twice in tribute to Washington, the audiences were not so large.

Theoretically it should have been the other way. Old line Americans, gratified by the loyal zeal of these newcomers to our shores, should have turned out in force to applaud them. But for their zeal and devotion the Ukrainians received no such encouragement. The boxes, which might well have been graced by approving members of patriotic societies, were largely empty, except for a few which the Ukrainians had bestowed upon faithful friends. The least expensive seats were occupied by persons of Ukrainian birth who work in American factories and shops where wages have been cut, and those a little more affluent took space elsewhere in the hall.

Politicians and professional patriots have brought about this situation and by their exaggerations and inanities have done injury to Washington's name. Persons of sensibility are apt to shy away from "patriotic events" and to shun programs "in honor" of the first President.

It must be acknowledged that yesterdey's performance by no means equaled the one in the Metropolitan Opera House last year. The slump has hit folk festivals, too, so that this one was on a smaller scale and therefore lacked the glamour and georgeousness of the other as a spectacle. Also preparation was insufficient and the whole enterprise has been too ambitious, too pretentious.

Most of all we were disappointed in the chorus marshaled by Alexander Koshetz. He founded and conducted the great Ukrainian Chorus which toured this country a few years ago, winning everywhere the highest praise ever bestoved upon any choral ensemble heard in the United States. Conservative critics of high repute were unstinted in their approval. They said this chorus was matchless.

The present chorus of Mr. Koshetz, who has come out of retirement to train and lead it, is not like that. The material is faulty. In precision and controlled effects the singing is marvelous, considering the fact that the personnel was hastily assembled and quickly trained, but it is not a welldeveloped choir and no amount of skill on the part of Mr. Koshetz can compensate for shrillness and a harsh tonality.

Although the dancing in some respects fell short of last year's it still was the most brilliant, the most agile, the most finished and the most spirited of folk dancing. The sons and daughters of Cossacks and their kindred appear to dance as they ride—with a furious grace and a challenging pride. Vasile Avramenko, the man responsible for the amazing development of folk dancing in the younger generation of his people here, was particularly exciting and fascinating in his solo hopak and the diminutive dancers were adorably finished in their movements.

The songs and dances on this program were all traditional and in the established Ukrainian style, so that we will not take the space to write of them in detail. To some this dancing is too repetitious. We find the monotony of music and movement extremely captivating. The effect is cumulative and Mr. Avramenko and Mrs. Avramenko deserve commendation for keeping everything authentic. In fact, the finest thing about the program in honor of Washington is that no attempt was made to Americanize. The scenic Goddess of Liberty and Capitol and the picture of Washington brought in at the end, were only superficial, althought unfortunate.

We are enthusiastic about Mr. Avramenko because he is so picturesquely and fundamentally Ukrainian. He is teaching the children of Ukrainians to be proud of their inheritance and their beautiful, charming folk ways. There was a time when newcomers were urged to forget their native arts and customs. That time has passed. Now it is realized that life here will be brighter, richer and more interesting if their varied contributions of poetic and cultural value are preserved and stimulated.

Henry Beckett.

(The New York Evening Post, May 9, 1932).

UKRAINE SINGERS JOIN IN FESTIVAL.

Honor Washington in Native Program.

In observance of the Washington Bicentennial, Ukrainian-born American citizens gave a song and dance celebration in Carnegie Hall yesterday afternoon and evening. The program was shared equally by a mixed chorus under the direction of Alexander Koshetz and a folk ballet trained by Vasile Avramenko.

Mr. Koshetz's well disciplined choristers, attired in brilliant Ukrainian holiday costumes, offered arrangements by the choral director and others of several native folksongs.

Christmas Carols Tenderly Sung.

Although the singing was a far cry from the results achieved by that other Russian organization, the Don Cossacks, it was generally marked by precision of attack, just proportion, and a variety of tonal effects and color.

Among the most successful numbers presented were Lysenkos' arrangement of a "suite" of Christmas carols, which were delivered with expressive tenderness and restraint, and Mr. Koshetz's version of "Chornomoretz," a historical song of the Cossacks of the Black Sea, sung with compelling force and incisiveness.

The dance portions of the program enlisted the services of several score boys and girls, who joined in a group of characteristic Ukrainian folk dances celebrating ancient traditions and beliefs.

Sing American Anthem.

Mr. Avramenko himself concluded the first part of the program with an energetic hopak. A boy and girl of 4 or 5 aroused a good deal of laughter and applause by their brisk and accurate unison in so-called "Hopak Circle."

As a tribute to the man whose birth the Ukrainians were commemorating, chorus and ballet sang "The Star Spangled Banner" at the end of the concert.

L. B.

(New York, World-Telegram, Monday, May 9, 1932).

UKRAINIANS GIVE SONG AND DANCE FESTIVAL.

A festival of folk song and dance was held in Carnegie Hall yesterday afternoon and evening by Ukrainian residents of New York. The purpose of the festival was to contribute to the Washington observances now in progress. The Ukrainians wished to show thir gratitude for the privileges bestowed upon them by Washington's country. The forces engaged in the festival were Vasili Avramenko's Ukrainian Folk Ballet and Alexander Koshetz's Ukrainian Chorus. There was a back drop representing a scene in the native country of the performers and a proscenium border showing a tower in the Ukrainian country on one side and the Statue of Liberty on the other.

The first part of the exhibition consisted of folk dances depicting the life of the highlanders. The music was furnished by a piano, clarinet, violin and double bass, and there were dances of various kinds, including the hopak, kolomeyka, honyveeter and others. A ballet of some size engaged in the general dances and there were lively solos by a litle girl, a little boy and Mr. Avramenko.

The second part was entitled "Folk Songs of the Ukraine in America," which were sung by Mr. Koshetz's Choir, attired in native costumes. The third part illustrated the Ukrainians in the land of Washington. It included a number of vivacious dances. There were a Cossack dance by a small girl, a Zaporogian knight's battle, done with swords, and a finale called "Homage to the Spirit of George Washington" by the combined ballet and chorus. The entertainment was warmly applauded.

(The New York Sun, Monday, May 9, 1932).

Вона: Може я за тобою бігала?!

Він: Ні! Одначе й мишоловка не бігає за мишею, а таки зловить миш!

КВІТИ

Весна, весна!... І вмить спогадів крила
Несуть мене гень в рідний, любий край,
Щоб в мріях снить, які там розквітила
Вона землю — лиш стій та подивляй!
У нас квітки весняні — пречудові;
Вони — краси невичерпаний скарб.
Така з них бе на зіль буйних основі
Розкішна вонь та гра манітних фарб,—
Що всякий кущ бузини чи ясміня,
Це наче пісня, це благодатний спів,
Це наче гимн захвату і радіння
З життя-буття, з соняшних, майських днів.
Одно болить: що серед моря квіття
Манджають там гуртки малих дітей,
А всі — бліді, зодягнені в лахміття,
І всім журба та сум глядить з очей.
Тому, хотяй природа веселіє,
Хоч на луках пишається гаразд,
Та нужди вид, який з дитяток віє,
Дае жальний з окруженням контраст.
Коли земля, квіткам предаровита
У нас в порі весняній, годовій,
Також дитят кормитиме до сита
Г одіж їх побілить на взір лелій?
Коли очам пригаслим, покірливим,
Надасть знов блеск фіялок та дзвінків,
Та личка їх, з пятном біди жахливим,
Зрумянить рож красою та маків?

М. Кравс.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ТЕЙЛОР, ПА.

Великодний дар Нюйорчан голодуючим майнерам.

Про незавидне положення майнерів у твердовугільнім районі писати не треба, бо про це знає ціла Америка. Та всеж таки згадуємо про наше місточко Тейлор, бо воно потерпіло найбільше. Компанії позамикали копальні й уже 18 місяців майнери рез роботи. З кождим днем стає прикріше жити. Є тут „Товариство допомоги безробітним", яке збирало жертви і купувало старий хліб у пекарнях та роздавало голодуючим. Тепер уже й того не стало. Дають тільки зупу і то все.

В Тейлорі жиє богато Українців і, як то звичайно буває, Українці завжди є останніми, коли приходиться брати допомогу. Ходять голодні й обдерті й питають одні других, коли тому всьому буде якийсь конець.

В такім положенню застав нас сьогорічний Великдень. Здавалося, що цілий світ забув за нас. Та не так сталось. Прийшла несподівана поміч з Ню Йорку, а дістали її 45 безробітних родин. Дістали святочні дарунки в їді, мясі та ріжних товарах і то завдяки жертвенности нюйорських бизнесменів, а то громадян: Стасюка, Гладуна, Мандзюка, Микитовича, Кацюбія, Зайного, Вірського й Корната. Заохочував до цих жертв о. Іванишин, а привезла їх пані Марія Скубова автомобілем, який доставив п. Баран.

З вдячністю приняли ми ті дарунки і просимо Нюйорчан та інші громади про дальшу ласкаву память і поміч у харчах, убранню й обуві.

За Комітет:
А. Крайківський,
Т. Татаринський,
М. Вавриків.

ШИКАҐО, ІЛЛ.

Попис Клюбу "Moloda Ukraina".

The "Moloda Ukraina" is certainly being kept busy with meetings, lectures, socials and other activities, keeping our members on their toes.

The one achievement our organization is proud of are the lectures which are held at our club's quarters on the third Sunday of every month. At the last meeting our speaker was Dr. G. H. Skehar, who spoke on the history of Ukraine.

On Sunday, April 24, we had a social gathering at our club's quarters and had as our guests members of the "Ukrainian Educational Club." There was much merrymaking, and a wonderful program was arranged by the Social Committees.

At a business meeting held recently, arrangements for a "May Frolic" were discussed. The Club will hold a "May Frolic" at Sunday evening, May 22, at Riis Park Auditorium, 6100 W. Fulerton Ave., Chicago, Ill. The Social Committee invited the Ukrainian youth to join us at this public gathering of ours and helps us to make it a success. The subscription will be 35 c.

The Club intends to extend the activities to a few new fields of endeavor, to social, educational, and athletical work. We meet every Sunday afternoon at 2:00 P.M. at 6100 W. Fullerton Ave., Chicago, Ill. The Club organizes young people from 14 years up.

Mary Kozyra.

В одній газеті в рецензії з кінських перегонів було таке речення: „І коні з надлюдською силою гнали до мети".

ТАРЗАН І НЕВІДОМА ІМПЕРІЯ.

(32)

Воїни нишпорили скрізь, шукаючи Тарзана. Вони заглядали в ріжні закутинки, а декотрі вилізли на дерева, сподіваючися там між листям знайти втікача. Та все було даремно. З їх арештанта й сліду не лишилося. Нарешті Максімус Преклярус приказав усім бігти за ним: „Сюди! Сюди! Він побіг туди! За мною!" — командував Максімус Преклярус. Всі воїни подалися за ним у напрямку, протилежному від дому Прекляруса.

Тарзан, легко ховаючись на деревах, скоро опинився на дереві, що росло на просторому подвірю того дому, на який йому показував Максімус Преклярус передтим, заки дав йому нагоду втекти. Тарзан тепер був певний, що Преклярус хоче його вратувати. Повільно й обережно Тарзан перебирався по деревах усе ближче до дому. Скоро він почув стурбовані голоси кількох дикунів, а також голос жінки. Тарзан почав придивлятися.

Він побачив постаршу жінку, що сиділа в глибокому камяному кріслі, а перед нею чорного воїна Мпінґу, котрий був перекладником між ним та Максімусом Преклярусом. Навколо стояло ще кілька чорних воїнів. Мпінґу щось розповідав з живими рухами рук. Тарзан по тих рухах скоро зрозумів, що мова йшла про нього. Очевидно, Максімус Преклярус післав цього слугу до свого дому, щоб він попередив про можливу появу Тарзана.

Нарешті Тарзан рішив, що вже час йому зявитися серед чорних перед білою жінкою. Він дуже тихо перебрався по по гилках дерев, поки опинився перед жінкою. Легко зістрибнув на землю, переляканши чорних. Жінка сиділа спокійно, вдивляючись у постать незнайомого. Вона відразу зрозуміла, що це той варвар, про якого їй оповідає слуга. „Скажи йому, що я мати Максімуса Прекляруса й радо приймаю його", сказала вона.